

"İnsan Başıboş mu? Hakikat Kayıt Altında!"

(TÜRKÇE VE İNGİLİZCE)

Sessizlik, odanın duvarlarına sinmişti. Sözlerin ağırlığı, düşen bir su damlasının yüzeyde bıraktığı halkalar gibi zihinlere yayılıyordu. Hakikatin kapısı aralanmıştı, fakat bu kapıdan içeri adım atmak cesaret gerektiriyordu. **Gerçek, yalnızca bilinçte bir kavrayış değil, vicdanda bir karşılık bulduğunda anlam kazanıyordu.**

İnançlı Kişi'nin son soruları havada asılı kalmış, odadakilerin düşüncelerine kök salmıştı: İnsan, kâinatın bir parçasıysa, onun da bir vazifesi olmalıydı. Öyleyse, bu sorumluluk neden bu kadar zor kabul ediliyordu? **Gerçek, bir yük müydü, yoksa özgürlüğe açılan bir kapı mı?**

Derin bir nefes alındı, bakışlar kaçamak ve bir o kadar da sorgulayıcıydı. İnançlı Kişi, herkesin yüzünde aynı tereddüdü gördü. Sessizliğin içinde, iç dünyalarda çalkalanan fırtınaları okuyabiliyordu. Zihinler, kaçınılmaz bir yüzleşmeye hazırlanıyordu.

Ve işte, bu noktada mesele artık yalnızca bir başlangıç sorunu olmaktan çıkıyor, sorumluluk sorusuna dönüşüyordu.

Gerçekten de insan başıboş olabilir miydi?

İnançlı Kişi, bir an duraksadı. Bakışlarını masadakiler üzerinde gezdirirken, sesine hem bir meydan okuma hem de bir davet yerleşti.

"Eğer başıboş değilsek, yaptıklarımız neden kaydediliyor?"

Soru, odanın içinde yankılandı. Vicdanlarda yeni bir kapı aralanmıştı. Şimdi, hakikatin daha derin sularına dalma zamanıydı...

Ve böylece, insanın varoluşundaki en büyük soruya adım adım yaklaşılrken, tartışma yepyeni bir boyut kazanıyordu.

İnançlı Kişi: Vicdanen de biliyoruz ki insan, kâinattaki diğer varlıklar gibi değildir. Sahipsiz, başıboş bir hayvan gibi olamaz. Bediüzzaman Said Nursî bu konuda şöyle der:¹

"Ey arkadaş! İnsan da başıboş, serseri, SAHİBSİZ BİR HAYVAN değildir. Ancak onun da bütün harekât ve ef'ali yazılıyor, tesbit ediliyor ve a'malinin neticeleri HIFZEDİLİYOR."

İnançlı Kişi, sözlerine ara verdi. Odadaki herkes bu gerçeği duyduğunda, içsel hesaplaşmaları daha da derinleşti. Sonra, bir an durdu. Gözleriyle masadakileri tek tek taradı.

İnançlı Kişi: Evet, vicdanımız da bunu söylüyor. Üstelik akılla hareket ettiğinizi ifade ediyorsunuz. O halde şu soruyu sormak istiyorum: “**Neden tüm hareketlerimiz kaydediliyor?**”

Deist, nefes almakta zorlandı.

İnançlı Kişi: Bilimsel veriler, kâinatta her şeyin kaydedildiğine işaret etmiyor mu?²

Agnostik, başını kaldırdı. Ateist, bu noktaya kadar soğukkanlıydı, ama artık bu soruların ağırlığını hissediyordu.

İnançlı Kişi: Bu, **bilimsel bir gerçek**. Ancak, bu konuyu daha fazla detaylandırmayacağım.

Sustu. Gözleri hâlâ Deist'teydi.

İnançlı Kişi: Çünkü görüyorum ki, bu gerçeği de bir “**belirsizliğe**” veya bir “**sürüncemeye**” bırakacaksınız.

Birkaç saniye boyunca kimse konuşmadı. Sonra, İnançlı Kişi hafifçe öne eğildi.

İnançlı Kişi: O halde size farklı ve çok daha düşündürücü başka bir şey söylemek istiyorum.

Odadakilerin nefesi kesildi.

İnançlı Kişi: Kâinattaki **her varlık, kendisine yüklenen vazifeyi eksiksiz yerine getiriyor.** Güneş, ağaçlar, hayvanlar, yıldızlar, galaksiler... Hepsi, kendilerine verilen görevleri tam olarak yerine getiriyor ve bu düzen sayesinde kâinatın dengesi korunuyor.

Sesi daha da vurgulu hale geldi.

İnançlı Kişi: *Peki, insan? İnsanın da bir vazifesi olmalı, değil mi? Tüm varlıkların bir görevi varken, bir tek insan mı sorumsuz? İnsan mı başıboş, dilediği gibi hareket etmekte özgür?*

Bütün gözler ona çevrildi.

İnançlı Kişi: Bu sorular, derinlemesine düşünölmeyi hak ediyor.

İnançlı Kişi, sandalyesine yaslandı ve gözlerini Deist’e dikti.

İnançlı Kişi: Çünkü insan, kâinatın bir parçası olarak düzenin bir halkasını oluşturuyor ve bu düzenin içinde sorumluluklarını yerine getirmek zorunda.

Deist’in yüzü, tereddütle aydınlanmış bir fırtına gibiydi.

Ve işte, hakikatin eşiğinde bir ruh, **karar anına** yaklaşıyordu...

Bir sonraki bölümde görüşmek üzere, inşallah...

¹ Bediüzzaman Said Nursi, Risale-i Nur Külliyyatından Mesnevi-i Nuriye 44 / Lâsiyyemalar

² **KÂİNATIN HÂFİZASI**

1. TANIM

“Kâinatın hâfızası” kavramı, kâinattaki her etkileşim, olay ve hareketin bir şekilde kayıt altına alındığını ve bilginin tamamen yok olmadığını öne sürer. Bu düşünce, modern bilimde “bilginin korunumu” ilkesi ile paralellik taşır ve epigenetik, nörobilim, kuantum mekaniği gibi farklı alanlarda incelenir.

Kaynaklar:

- Susskind, L. (2008). The Black Hole War: My Battle with Stephen Hawking to Make the World Safe for Quantum Mechanics. Little, Brown and Company.

Bu kitap, bilginin korunumu ilkesini popüler bir dille anlatarak kara delikler bağlamında bu ilkenin nasıl işlediğini açıklıyor.

- Susskind, L., & Lindesay, J. (2005). An Introduction to Black Holes, Information and the String Theory Revolution: The Holographic Universe. World Scientific.

Bu kitap, holografik ilkeyi detaylı bir şekilde ele alarak bilginin kâinata nasıl kodlandığına dair yeni bir bakış açısı sunuyor.

2. EPIGENETİK VE GENETİK HÂFIZA

Bilimsel Bağlantı:

Epigenetik çalışmalar, bireylerin yaşadığı çevresel etkilerin genetik materyalde izler bıraktığını göstermektedir. Bu izler, bir sonraki nesillere aktarılabilir. Örneğin: Stres, travma veya beslenme alışkanlıkları genetik değişikliklere neden olabilir ve bu değişiklikler “kaydedilmiş” olur.

Yorum: Bu bulgu, bireyin yaşamında gerçekleşen olayların (amellerinin) bir şekilde “hıfzedildiği” fikriyle uyumlu bir metafor sunar.

Kaynak: Carey, N. (2012). The epigenetics revolution: How modern biology is rewriting our understanding of genetics, disease, and inheritance.

3. NÖROBİLİM VE BEYİN HÂFİZASI

Bilimsel Bağlantı:

Beyinde gerçekleşen her olay, sinir hücreleri arasındaki sinaptik bağlantılar aracılığıyla kaydedilir. Hâfıza, bireyin geçmişte yaşadığı olayların biyolojik bir kayıdır. EEG ve fMRI gibi teknolojilerle beyin aktiviteleri ölçülebilir ve belirli eylemlerle ilişkilendirilebilir.

Yorum: Bu mekanizma, “harekât ve ef’alin yazılması” kavramını, beyindeki sinirsel aktivitelerin iz bırakması şeklinde yorumlamamıza imkân tanır.

Kaynak: Kandel, E. R., Schwartz, J. H., Jessell, T. M., Siegelbaum, S. A., & Hudspeth, A. J. (2013). *Principles of neural science* (5th ed.). McGraw-Hill.

4. KUANTUM FİZİĞİ VE HOLOGRAFİK KÂİNAT

Bilimsel Bağlantı:

- **Kuantum Mekaniği:** Kuantum teorisi, kâinattaki hiçbir bilginin tamamen yok olmadığını öne sürer. Bazı yorumlara göre, her kuantum olayı kâinata bir iz bırakır.
- **Holografik İlke:** Kâinatın üç boyutlu bilgilerinin, iki boyutlu bir yüzeyde (örneğin kozmolojik ufuklar) saklanabileceği fikri ortaya atılmıştır.

Yorum: Bu teoriler, “amellerin neticelerinin hıfzedilmesi” fikrini destekler nitelikte olup evrensel bir bilgi havuzunun varlığına işaret eder.

Kaynaklar:

- 't Hooft, G. (1993). Dimensional reduction in quantum gravity. *Salamfestschrift*, 284–296.

Bu makale, holografik ilkenin temelini oluşturan fikirleri ortaya koyuyor.

- Susskind, L., & Lindesay, J. (2005). *An Introduction to Black Holes, Information and the String Theory Revolution: The Holographic Universe*. World Scientific.

Bu kitap, holografik ilkeyi ve kuantum mekaniği ile ilişkisini detaylı bir şekilde ele alıyor.

5. KOZMİK VE FİZİKSEL İZLER

Kozmik Mikrodalga Arka Plan Radyasyonu (CMB):

Büyük Patlama'dan kalan bu radyasyon, erken kâinatın bir “fotoğrafı” gibidir. Sıcaklık dalgalanmaları, galaksilerin ve kozmik yapıların oluşumuna dair bilgiler taşır. Büyük Patlama'dan arta kalan radyasyona **Kozmik Mikrodalga Arka Plan Işıması (CMB)** denir ve erken kâinatın bir “fotoğrafı” olarak kabul edilir. Bu radyasyon, kâinatın yaklaşık 380.000 yaşındayken yayılmıştır ve o zamanki kâinatın sıcaklık ve yoğunluk dağılımını gösterir. CMB'deki küçük sıcaklık dalgalanmaları, günümüzde gördüğümüz galaksilerin ve diğer büyük ölçekli yapıların tohumlarını temsil eder.

İşte bu bilimsel gerçeği destekleyen, kaynaklardan bazıları:

- Planck Collaboration. (2018). Planck 2018 results. VI. Cosmological parameters. *Astronomy & Astrophysics*, 641, A6.

Bu makale, Planck uydusunun CMB'yi ölçerek elde ettiği en son verileri analiz eder ve kâinatın kozmolojik parametrelerini (yaş, bileşim, vb.) belirler. CMB'deki sıcaklık dalgalanmalarının analizi, erken kâinatın yapısı ve galaksi oluşumunun anlaşılması için kritik öneme sahiptir.

- Aghanim, N., Akrami, Y., Ashdown, M., Aumont, J., Baccigalupi, C., Ballardini, M., ... & Zonca, A. (2020). Planck 2018 results. I. Overview and the cosmological legacy of Planck. *Astronomy & Astrophysics*, 641, A1.

Bu makale, Planck misyonunun genel sonuçlarını ve kozmolojiye katkılarını özetlemektedir. CMB'nin erken kâinatın bir “fotoğrafı” olduğu ve galaksi oluşumuna dair bilgiler taşıdığı vurgulanmaktadır.

- Fixsen, D. J. (2009). The temperature of the cosmic microwave background. *The Astrophysical Journal*, 707(2), 916.

Bu makale, CMB'nin sıcaklığının hassas bir şekilde ölçülmesini ele alır ve bu ölçümün kâinatın evrimi hakkındaki anlayışımız için önemini vurgular.

Bu kaynaklar, CMB'nin erken kâinatın bir “fotoğrafı” olduğu ve sıcaklık dalgalanmalarının galaksi oluşumuna dair bilgiler taşıdığı bilimsel gerçeğini desteklemektedir.

6. FOSİL KAYITLARI:

Yer kabuğundaki kayaçlar ve fosiller, geçmiş yaşamın ve jeolojik olayların bir arşividir.

Kaynak: Prothero, D. R. (2017). *Bringing fossils to life: An introduction to paleobiology* (5th ed.). Columbia University Press.

7. GRAVİTASYON DALGALARI:

Büyük kütleli cisimlerin hareketi, uzay-zamanda dalgalanmalara neden olur ve bu dalgalarda, olayların “hâfızasını” taşır.

Yorum: Bu kozmik ve fiziksel izler, kâinatın geçmişine dair bilgilerin korunup taşındığını açıkça göstermektedir.

Kaynak: Schutz, B. F. (2016). *A first course in general relativity* (2nd ed.). Cambridge University Press.

8. TERMODİNAMİK VE BİLGİ KORUNUMU

Bilimsel Bağlantı:

- Termodinamiğin ikinci yasasına göre, entropi (düzensizlik) artar. Ancak, bilgi tamamen yok olmaz; sadece daha az erişilebilir hale gelir.
- Kara delik çalışmaları, bilginin tamamen yok olmadığını, bir şekilde saklanabileceğini öne sürmektedir.

Yorum: Stephen Hawking'ın kara delik çalışmaları, bilginin evrensel düzeyde korunmasına dair önemli ipuçları sunmaktadır.

Kaynaklar:

- Hawking, S. W. (1975). Particle creation by black holes. Communications in Mathematical Physics, 43(3), 199–220.

Bu makale, kara deliklerin radyasyon yaydığını ve bu süreçte bilginin nasıl korunduğunu ele alıyor.

- Preskill, J. (1993). Do black holes destroy information? Proceedings of the International Symposium on Black Holes, Membranes, Wormholes and Superstrings, 22-23.

Bu makale, kara deliklerde bilginin korunumu sorununu ve olası çözümleri tartışıyor.